

د پښتونخوا د تاريخ حوالې

اداره

نوم دے. اوس د دغې زوړ تاريخي نوم بحالي به يو تاريخي انصاف وي او دا نوم د دې صوبې دننه د ټولو قامونو، اولسونو او قبائلو د تاريخ او ثقافت ترجمان کېدے شي. دې صوبې له د انگرېز د ورکړي نوم د بدلولو او د دې صوبې د حقيقي پېژندگلو بحال کولو وخت راغله دے.

د هزارې د پنځو ضلعو د ادیبانو شاعرانو، محققينو، فنکارانو او د ټولو ادبي او ثقافتي تنظيمونو او د لکونو پښتنو د پښتونخوا د بحالي. مطالبه کوي.

په اخره کېنې ئې دا پېغام ورکړے دے چې د خپلې صوبې د تاريخ او ثقافت سره مينه وکړئ او په خپل پښتونخوا نوم فخر وکړئ.

دا حقيقت دے چې کوم خلق د دغسې تاريخي حقيقتونو نه سترگې پټوي او د يوې جمهوري مطالبې منلو نه پس د خپلې رائې د احترام نه هم تنبتي د بد قسمتي. دې حد ته هم سرے جبرانېږي، چې هغوي چې قام او اولس ته ځان پېش کوي نو د خپلې جمهوريت پسندی د دعوو اعلانونه هم کوي. دوه ځله چې په صوبائي اسمبلۍ کېنې کوم قراردادونه پاس شوي دي، سېوا د سليم سېف الله او د هغه د ورور نه هيڅوک په حبثيت پارټۍ دا نه شي وئيلے چې مونږ د پښتونخوا مخالفت کړے دے. بلکې په خپله سليم سېف الله خو څو څو ځله وئيلي دي چې پښتونستان پکار دے، دا د دې دپاره چې د صوبائي اسمبلۍ دغه قراردادونه غېر موثر کړي يا ئې متنازه کړي.

مونږ د پښتو اکېډمۍ هزارې د دغې خيال سره پوره اتفاق کوو چې دا د دې صوبې خپل نوم دے او په تاريخي حوالو ثابت دے دا بحالول به يو تاريخي انصاف وي. البته دغې پوستير کېنې پښتونخوا غلط ليکلے شوے دے پکار ده چې د دې لفظ اخر کېنې (ه) نه شي کولے. ځکه چې (خوا) د فارسي ټکے دے او معني ئې غوښتونکے ده او پښتونخوا کېنې چې کومه (خوا) ده د دې معني زړه، غېږ او اړخ ده.

د پښتو اکېډمي هزارې له خوا يو لوئے سائز پوستير هغوي په اردو کېنې د دې دپاره چاپ کړے او خور کړے دے چې د زياتو نه زيات خلق ترې استفاده وکړي. مونږ ئې د پښتون په صفحو د هغوي د شکرېې سره خپلو لوستونکو ته پېش کوو. په دې پوستير کېنې بايد چې د پښتو هغه شعرونه هم وے، کوم چې په سوونو کالو زارۍ دي، مثلاً څه د پاسه څلور سوه کاله په خوا خوشحال بابا وائي چې:

نوره وارې پښتونخوا په ځائے مېشته وه
خو يو زه دې زمانې پکېنې منصور کړم
دې ملگرو د دې پوستير عنوان دا خوښ کړے دے
چې "پښتونخوا يو تاريخي رښتيا" شروع ئې داسې کړې ده
چې پښتونخوا د صوبه سرحد ډېر زوړ نوم دے. د آريايانو په مذهبي کتاب رگ وېد کېنې کوم چې څوارلس سوه قبل از مسيح کېنې ليکلے شوے دے، پکېنې د پښتون قوم ذکر موجود دے، چې وروستو دې علاقې ته خلقو پښتونخوا وئيل شروع کړل. دوېم په زوړ ايران کېنې زر قبل مسيح کېنې ليکلے شوي مذهبي کتاب او پستا کېنې هم د دې علاقې د آباد پښتون قام ذکر موجود دے.

د رېم يوناني تاريخ ليکونکي هيروډوټس ۲۵۰ قبل مسيح کېنې په خپله سفرنامه کېنې د دې قوم او علاقې ذکر کړے دے.

څلورم په ۱۷۷۳ء کېنې د هندوستان تاريخ احمد شاه ابدالي بابا په خپلو شعرونو کېنې د دې ذکر داسې کړے دے.

د دهلي تخت هېرومه چې رايا د کړم
زما د خپلې پښتونخوا د غرو سرونه
پنځم فرانسيسي محقق پروفېسر جم ډار مستېټير چې په ۱۸۸۶ء کېنې په دې علاقه او د علاقې د شاعرانو په شاعري کوم کتاب ليکلے دے د هغې نوم دے "د پښتونخوا د شعر هار و بهار" دوي مخکېنې ليکي چې پښتونخوا زموږ د صوبې زوړ او پخوانے خپل او اصلي